

Hidden Women in the Bible by Cantor Arik Wollheim

OSNAT

1. בראשית מא:מה

ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח וימן לו את אסנת בת פוטי פרע פהן אן לאשה ויצא יוסף על ארץ מצרים:

2. בראשית מא:נ' – נ"ב

וליוסף ילד שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע פהן און: (נא) ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי: (נב) ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ ענני:

3. בראשית מו: י"ט-כ'

בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימן: ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע פהן אן את מנשה ואת אפרים

4. באר מים חיים לפרשת מקץ

"קשה, איך לקח יוסף אשה במצרים שהיא מבנות חם המקוללין? וכמה הזהירו אברהם ויצחק שלא יקחו מבנות כנען עבד עבדים, והיה לו לבקש מזרע של שם"

5. ילקוט שמעוני וישב, רמז קמו, אוצר המדרשים (אייזנשטיין) עמוד תעד

" ועוד יש נשים חסידות גיורות כשרות מן הגוים, ואלו הן: אסנת, צפורה, שפרה, פועה, בת פרעה, רחב, רות ויעל . "

6. שו"ת דברי יציב חלק חו"מ סימן נ.

"ואיך גייר את אסנת בת פוטיפרע שם במצרים? ואם נאמר שבאמת לא היתה גיורת, נמצא דולדה כמותה, וממילא היה למנשה דין ב"נ ."

7. מס' סופרים הוספה א, א ה"ה.

"בת שש שנים היתה דינה כשהולידה את אסנת משכם" ...

8. תרגום יונתן בן עוזיאל בראשית מא, מה

"אסנת בת דינה וגדלה בבית פוטיפר".

9. תרגום יונתן בן עוזיאל מו, כ

וקרא פרעה שמה דיוסף גברא דטמירן מפרסם ויהב ליה ית אסנת דילידת דינה. "...

10. בראשית לט, א-יט

א וְיֹסֵף, הַגֵּר מִצְרָיִם; וַיִּקְנֶהוּ פוֹטִיפָר סָרִיס פְּרֹעֶה שֹׂר הַטְּבָתִּים, אִישׁ מִצְרַיִם... ד. וַיִּמָּצֵא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו, וַיִּשְׁרַת אֹתוֹ; וַיִּפְקְדֵהוּ, עַל-בֵּיתוֹ, וְכָל-יֵשׁ-לוֹ, נָתַן בְּיָדוֹ. ה. וַיְהִי מֵאֵז הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ, וְעַל כָּל-אֲשֶׁר יֵשׁ-לוֹ, וַיְכַרְךָ יְהוָה אֶת-בֵּית הַמִּצְרַיִם, בְּגַלּל יוֹסֵף; ... וַיְהִי יוֹסֵף, זָפֵה-תֹאֵר וַיִּפֶּה מְרָאָה. ז. וַיְהִי, אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וַתֵּשֶׂא אִשְׁת-אֲדֹנָיו אֶת-עַיְנֶיהָ, אֶל-יוֹסֵף; וַתֹּאמֶר, שְׂכָבָה עִמִּי. ח. וַיִּמָּאֵן--וַיֹּאמֶר אֶל-אִשְׁת אֲדֹנָיו, הֵן אֲדֹנִי לֹא-יַדַּע אֵתִי מֵה-בְּבֵית; וְכָל אֲשֶׁר-יֵשׁ-לוֹ, נָתַן בְּיָדֵי... י. וַיְהִי, כַּדְּבָרָה אֶל-יוֹסֵף יוֹם יוֹם; וְלֹא-שָׁמַע אֲלֶיהָ לְשָׁכַב אִצָּלָהּ, לְהִיּוֹת עִמָּה. יא. וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה, וַיָּבֵא הַבְּיָמָה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ; וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת, שָׁם--בְּבֵית. יב. וַתִּתְפָּשֶׂהוּ בְּבִגְדוֹ לְאֹמֶר, שְׂכָבָה עִמִּי; וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ, וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה. יג. וַיְהִי, כִּרְאוּתָהּ, כִּי-עָזַב בְּגָדוֹ, בְּיָדָהּ; וַיִּנָּס, הַחוּצָה. יד. וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי בֵיתָהּ, וַתֹּאמֶר לָהֶם לְאֹמֶר, רְאוּ הַבְּיָא לְנוּ אִישׁ עֲבָרִי, לְצַחֵק בְּנוֹ: כָּא אֵלֵי לְשָׁכַב עִמִּי, וְאֶקְרָא בְּקוֹל גְּדוֹל. טו. וַיְהִי כְשָׁמְעוּ, כִּי-הִרְיִמְתִּי קוֹלִי וְאֶקְרָא; וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֲצִלִּי, וַיִּנָּס וַתֵּצֵא בְּגָדוֹ אֲצִלִּי, וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה. טז. וַתִּנָּח בְּגָדוֹ, אֲצִלָּהּ, עַד-בּוֹא אֲדֹנָיו, אֶל-בֵּיתוֹ. יז. וַתִּדְבַּר אֵלָיו, כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאֹמֶר: כָּא-אֵלֵי הָעֶבֶד הָעֲבָרִי, אֲשֶׁר-הִבֵּאתָ לְנוּ--לְצַחֵק כִּי. יח. וַיְהִי, כִּהִרְיִמְתִּי קוֹלִי וְאֶקְרָא; וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֲצִלִּי, וַיִּנָּס הַחוּצָה. יט. וַיְהִי כְשָׁמְעַ אֲדֹנָיו אֶת-דְּבָרֵי אִשְׁתּוֹ, אֲשֶׁר דְּבָרָה אֵלָיו לְאֹמֶר, כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה, עָשָׂה לִי עֲבָדְךָ; וַיִּסַּר, אָפוּ. כ. וַיִּקַּח אֲדֹנִי יוֹסֵף אֹתוֹ, וַיִּתְּנֵהוּ אֶל-בֵּית הַסֵּהר--מְקוֹם, אֲשֶׁר- אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים; וַיְהִי-שָׁם, בְּבֵית הַסֵּהר.

11. רבנו בחיי בראשית מא, מה.

"בת פוטי פרע כהן און. דרשו רז"ל: פוטיפרע הוא פוטיפר ונקרא פוטיפר על שם שפיטם פרים ועגלים לע"ז, וזהו לשון פוטיפר, מפטם פר, והוא נקרא פוטיפר, ונקרא פוטיפרע על שם שנסתרס מאליו לפי שלקח את יוסף למשכב זכור."

12. פרקי דרבי אליעזר (היגר) - "חורב" לז.

"יצאה דינה לראות בבנות הארץ המשחקות, ושללה [שכם] ושכב עמה, והרתה וילדה את אסנת, ואמרו בני ישראל להורגה, שאמרה [דינה]: עכשו יאמרו בכל הארץ שיש בית זנות באהלי יעקב. הביא [יעקב] שרץ של זהב, שם הקדש כתוב בו, ותלה על צוארה [של אסנת] ושלחה והלכה, והכל צפוי לפני הקב"ה וירד מיכאל המלאך, והורידה למצרים לבית פוטיפרע... והיתה אשתו של פוטיפרע עקרה וגדלה עמה כבת." ...

13. רבנו בחיי בראשית מא, מה

ומה עשה יעקב? קשר לה כתב בצוארה וכתוב בו: כל המדבק ביך מדבק בזרעו של יעקב. ויוסף שנשאה ראה הכתב ההוא והצניעו.

14. מדרש אגדה (בובר) בראשית פרק מא.

"יצא פוטיפר לטייל עם נעריו והגיעו עד לחומה, שמע פוטיפר קול בכיית ילוד, אמר אל עבדיו: הביאו לי את הילד הזה, וראה פוטיפר את הטס [ששם יעקב על צוארה]... ואמר: בת גדולים היא, הוליכוה לביתי, והביאו לה מינקת, ובעבור שגדלה נקראת בתו"

15. רבנו בחיי, בראשית מא, מה :

"ומה שכתוב בת פוטיפרע, מפני שגדלה בביתו, שכן דרשו רז"ל כל המגדל יתום בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו."

16. ילקוט שמעוני בראשית, פרק לט, רמז קמו

"...אותו היום הלכו כולם לעבודה זרה והיא (אשת פוטיפר) עשתה עצמה חולה. כיון שחזרו הלכו חברותיה לבקרה אמרו לה: מה לך שפניך כך? ספרה להן כל המאורע. אמרו לה: אין לך תקנה אלא אמרי לבעלך כך וכך ויחבשנו בבית האסורין. אמרה להן בבקשה מכן שתאמרנה כל אחת ואחת [לבעליהן] שאף לכן תבע, ועשו כן. ונכנסו כל השרים לחצרו של פוטיפר וספרו לו. רצה (פוטיפר) להרגו (את יוסף), אמרה ליה: אל תהרגנו ותאבד מעותיך אלא תחבשנו. אפילו כן רצה להרגו עד שבאת אסנת בסתר אל פוטיפרע ונשבעה לו וספרה האמת. אמר לה [הקב"ה] חייך, הואיל ואת לומדת עליו זכות, שבטים שאני מעמיד, ממנו על ידך הם באים"

17. דעת מקרא, בראשית ח"ג, מ"א ג.א.

פרעה "ביקש לחתן את יוסף עם אחת ממשפחות האצולה המצרית, וזאת כדי להוסיף לו כבוד ויקר. נישואין אלה הם דוגמה לנישואין דיפלומטיים-מדיניים שרווחו בימי דוד ושלמה"

18. דעת מקרא, בראשית ח"ג, מא, מה.

ויתן לו' הן "לשון נישואין הנעשים בדרך של משא ומתן

19. חזקוני בראשית מא, מה.

"הוקשה לו: יוסף שהיה מלך, איך נשא בת הדיוט? שאם יקח אחרת, אפילו גדולה הימנה, היה מתיירא שמא יאמר פוטיפר לבניו: עבדי הם, שהרי קניתי את אביהם לי לעבד, אבל כשנשא בתו, לא היה מבויש בני ביתו. דבר אחר: לקחה, כדי לפרסם שלא שכב עם אמה". "וכשעבר יוסף בכל ארץ מצרים יצאו כל הנשים לראות יפיו של יוסף כדכתיב בנות צעדה עלי שור וכל אחת זורקת לו חפץ או תכשיט וזו לא היה לה מה לזרוק וזרקה לו הקמיע שהיה בצוארה ועיין בו וראה שהיא מזרעו של יעקב ונשאה."

20. בראשית מא-מה

מו ויוסף, בן-שלושים שנה, בעמדו, לפני פרעה מלך-מצרים; ויצא יוסף מלפני פרעה, ויעבר בכול-ארץ מצרים. מז ותעש הארץ, בשבע שני השבע—לקמצים... ג ויליוסף ילד שני בנים, בטרים תבוא שנת הרעב, אשר ילדה-לו אסנת, בת-פוטי פרע כהן און... גג ותכלינה, שבע שני השבע, אשר הנה, בארץ מצרים. גד ותחלינה שבע שני הרעב, לבוא, כאשר, אמר יוסף; ויהי רעב בכול-הארצות, ובכל-ארץ מצרים הנה לחם. א וירא יעקב, כי יש-שבר במצרים; ויאמר יעקב לבניו, למה תתראו. ב ויאמר--הנה שמעתי, כי יש-שבר במצרים; רדו-שמה ושברו-לנו משם, ונתיה ולא נמות... ט מהרו, ועלו אל-אבי, ואמרתם אליו כה אמר בנך יוסף, שמני אלהים לאדון לכל-מצרים; רדה אלי, אל-תעמד. י וישבת בארץ-גשן, והיית קרוב אלי--אתה, ובניך ובני בניך; וצאנה ובקרה, וכל-אשר-לך. יא וכלפלתי אתה שם, כי-עוד חמש שנים רעב:

21. בראשית מב-מה

ג וירדו אחי-יוסף, עשרה, לשבר בר, ממצרים. ד ואת-בנימין אחי יוסף, לא-שלח יעקב את-אחיו: כי אמר, פן-יקראנו אסון. ה ויבאו בני ישראל, לשבר בתוך הבאים: כי-הנה הרעב, בארץ פנען. ו ויוסף, הוא השליט על-הארץ--הוא המשביר, לכל-עם הארץ; ויבאו אחי יוסף, וישתחו-לו אפים ארצה. ז וירא יוסף את-אחיו, ויכרם; ויתנכר אליהם וינדבר אתם קשות, ויאמר אליהם מאין באתם, ויאמרו, מארץ פנען לשבר-אכל. ח ויכר יוסף, את-אחיו; והם, לא הפריהו. ט ויזכר יוסף--את החלמות, אשר חלם להם; ויאמר אליהם מרגלים אתם, לראות את-ערות הארץ באתם. י ויאמרו אליו, לא אדני; ועבדיך באו, לשבר-אכל. יא פלנו, בני איש-אחד נחנו; בני אנוחנו, לא-היו עבדיך מרגלים. יב ויאמר, אליהם: לא, כי-ערות הארץ באתם לראות. יג ויאמרו, שנים עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש-אחד--בארץ פנען; והנה הקטן את-אבינו היום, והאחד איננו. יד ויאמר אליהם, יוסף: הוא, אשר דברתי אליכם לאמר--מרגלים אתם. טו בואת, תבחנו: חי פרעה אם-תצאו מזה, כי אם-בבוא אחיכם הקטן הנה. טז שלחו מכם אחד, ויקח את-אחיקם, ואתם האסרו, ויבחנו דבריכם האמת אתכם; ואם-לא--חי פרעה, כי מרגלים אתם. יז ויאסוף אתם אל-משמר, שלשת ימים. יח ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי, זאת עשו וחיו; את-האלהים, אני ירא. יט-אם-בנים אתם--אחיקם אחד, יאסר בבית משמרכם; ואתם לכו הביאו, שבר רעבון פתיכם. כ ואת-אחיקם הקטן תביאו אלי, ויאמנו דבריכם ולא תמותו; ויעשו-כן. כא ויאמרו איש אל-אחיו, אכל אשמים אנחנו על-אחינו, אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו, ולא שמענו; על-כן באה אלינו, הצרה הזאת. כב ויען ראובן אתם לאמר, הלוא אמרתי אליכם לאמר אל-תחטאו בילד--ולא שמעתם; וגם-דמו, הנה נדרש. כג והם לא ידעו, כי שמע יוסף: כי המליץ, בינתם. כד ויסב מעליהם, ויבך; וישב אליהם, וינדבר אליהם, ויקח מאתם את-שמעון, ויאסר אותו לעיניהם. כה ויצו יוסף, וימלאו את-פליהם בר, ולהשיב פספיהם איש אל-שקו, ולתת להם צדה לדירה; ויעש להם, כן. כו וישאו את-שכרם, על-חמריהם;

וילכו, משם. כז ויפתח האחד את שקו, לתת מספוא לחמרו--במלון; ויבא, את-כספו, והנה-הוא, בפי
אמתחתו. כח ויאמר אל-אחיו הושב כספי, וגם הנה באמתחתי; ויצא לכם, ויחזרוו איש אל-אחיו לאמר, מה-זאת עשה
אלהים, לנו. כט ויבאו אל-יעקב אביהם, ארצה כנען; ויגידו לו, את כל-הקרות אתם לאמר... ב. ויהי, כפאשר פלו לאכל
את-השבר, אשר הביאו, ממצרים; ויאמר אליהם אביהם, שבו שברו-לנו מעט-אכל. ג. ויאמר אליו יהודה, לאמר: העד
העד בנו האיש לאמר לא-תראו פני, בלתי אחיכם אתכם. ד. אם-יש משלח את-אחינו, אתנו--נרדה, ונשברה לה
אכל. ה. ואם-אינה משלח, לא נרד: כי-האיש אמר אלינו, לא-תראו פני, בלתי, אחיכם אתכם. ו. ויאמר, ישראל, למה
הרעתם, לי--להגיד לאיש, העוד לכם אה. ז. ויאמרו שאול שאל-האיש לנו ולמולדתנו לאמר, העוד אחיכם חי היש לכם
אה, ונגד-לו, על-פי הדברים האלה; הגדוע נדע--כי יאמר, הורידו את-אחיכם. ח. ויאמר יהודה אל-ישראל אביו, שלחה
הנער אתי--ונקומה ונלכה; ונחיה ולא נמות, גם-אנחנו גם-אתה גם-טפנו. ט. אנכי, אערכנו--מידי, תבקשנו: אם-לא
הביאתיו אליה והצגתיו לפניך, וחסאתי לה כל-הימים. י. פי, לולא התמהמהנו--כי-עתה שכנו, זה פעמים. יא. ויאמר
אלהם ישראל אביהם, אם-כן אפוא זאת עשו--קחו מזמרת הארץ בכליכם, והורידו לאיש מנחה: מעט צרי, ומעט דבש,
נכאת ולט, בטינים ושקדים. יב. וכסף משנה, קחו בידכם; ואת-הכסף המושב בפי אמתחתיכם, תשיבו בידכם--אולי
משנה, הוא. יג. ואת-אחיכם, קחו; וקומו, שובו אל-האיש. יד. ואל שדי, יתן לכם רחמים לפני האיש, ושלח לכם את-
אחיכם אחר, ואת-בנימין; ואני, כפאשר שכלתי שכלתי. טו. ויקחו האנשים את-המנחה הזאת, ומשנה-כסף לקחו בידם
ואת-בנימין; ויקמו ויבאו מצרים, ויעמדו לפני יוסף. טז. ויבא יוסף אתם, את-בנימין, ויאמר לאשר על-ביתו, הבא את-
האנשים הביתה; וטבח טבח והכן, כי אתי יאכלו האנשים בצעהרם. יז. ויעש האיש, כפאשר אמר יוסף; ויבא האיש את-
האנשים, ביתה יוסף. יח. ויבאו האנשים, כי הובאו בית יוסף, ויאמרו על-דבר הכסף השב באמתחתינו בתחלה, אנחנו
מובאים--להתגלל עלינו ולהתנפל עלינו, ולקחת אתנו לעבדים ואת-חמרינו. יט. ויגשו, אל-האיש, אשר, על-בית יוסף;
וידברו אליו, פתח הבית. כ. ויאמרו, בי אדני; רד ירדנו בתחלה, לשבר-אכל. כא. ויהי כי-באו אל-המלון, ונפתחה את-
אמתחתינו, והנה כסף-איש בפי אמתחתו, כספנו במשקלו; ונשב אתו, בידנו. כב. וכסף אחר הורדנו בידנו, לשבר-אכל;
לא ידענו, מי-שם כספנו באמתחתינו. כג. ויאמר שלום לכם אל-תיראו, אלהיכם ואלהי אחיכם נתן לכם מטמון
באמתחתיכם--כספכם, בא אלי; ויצא אלהם, את-שמן. כד. ויבא האיש את-האנשים, ביתה יוסף; ויתן-מים וירחצו
רגליהם, ויתן מספוא לחמריהם. כה. וכי-באו את-המנחה, עד-בוא יוסף, בצעהרם: כי שמעו, כי-שם יאכלו לחם. כו. ויבא
יוסף הביתה, ויבאו לו את-המנחה אשר-בידם הביתה; וישתחו-לו, ארצה. כז. וישאל להם, לשלום, ויאמר השלום
אביכם הזקן, אשר אמרתם--העודנו, חי. כח. ויאמרו, שלום לעבדך לאבינו--עודנו חי; וישתחו
(וישתחו). כט. וישא עיניו, וירא את-בנימין אחיו בן-אמו, ויאמר הנה אחיכם הקטן, אשר אמרתם אלי; ויאמר, אלהים
יחנה בני. ל. וימהר יוסף, כי-נכמרו רחמי אל-אחיו, ויבקש, לבכות; ויבא הסדרה, ויבך שמה. לא. ויחזץ פניו, ויצא;
ויתאפק--ויאמר, שימו לחם. לב. וישמו לו לבדו, ולהם לבדם; ולמצרים האכלים אתו, לבדם--כי לא יוכלו המצרים
לאכל את-העברים לחם, כי-תועבה הוא למצרים. לג. וישבו לפניו--הבכר בכברתו, והצעיר כצערתו; ויתמהו האנשים,
איש אל-רעהו. לד. וישא משאת מאת פניו, אלהם, ותרב משאת בנימין ממשאת פלם, חמש ידות; וישתו וישכרו, עמו.
א. ויצו את-אשר על-ביתו, לאמר, מלא את-אמתחת האנשים אכל, כפאשר יוכלו שאת; ושים כסף-איש, בפי
אמתחתו. ב. ואת-גביעי גביע הכסף, תשים בפי אמתחת הקטן, ואת, כסף שברו; ויעש, כדבר יוסף אשר דבר. ג. הבקר,
אור; והאנשים שלחו, המה וחמריהם. ד. הם יצאו את-העיר, לא הרחיקו, ויוסף אמר לאשר על-ביתו, קום רדף אחרי
האנשים; והשגתם ואמרתם אלהם, למה שלמתם רעה פחת טובה. ה. הלא זה, אשר ישטה אדני בו, והוא, נחש ינחש בו;
הרעתם, אשר עשיתם. ו. וישגם; וידבר אלהם, את-הדברים האלה. ז. ויאמרו אליו--למה ידבר אדני, כדברים האלה;
חלילה, לעבדך, מעשות, כדבר הזה. ח. הן כסף, אשר מצאנו בפי אמתחתינו--השיבנו אליה, מארץ כנען; ואיה, נגנב
מבית אדניך, כסף, או זהב. ט. אשר ימצא אתו מעבדך, ומת, וגם-אנחנו, נהיה לאדני לעבדים. י. ויאמר, גם-עתה
כדבריכם בן-הוא: אשר ימצא אתו יהיה-לי עבד, ואתם תהיו נקים. יא. וימהרו, ויורדו איש את-אמתחתו--ארצה;
ויפתחו, איש אמתחתו. יב. ויחפש--בגדול החל, ובקטן כלה; וימצא, הגביע, באמתחת, בנימין. יג. ויקרעו, שמלתם;
ויעמס איש על-חמרו, וישבו העירה. יד. ויבא יהודה ואתו יוסף, והוא עודנו שם; ויפלו לפניו, ארצה. טו. ויאמר
להם יוסף, מה-המעשה הזה אשר עשיתם; הלא ידעתם, כי-נחש ינחש איש אשר כמני. טז. ויאמר יהודה, מה-נאמר
לאדני, מה-נדבר, ומה-נצטדק; האלהים, מצא את-עון עבדך--הננו עבדים לאדני, גם-אנחנו גם-אשר-נמצא הגביע
בידו. יז. ויאמר--חלילה לי, מעשות זאת; האיש אשר נמצא הגביע בידו, הוא יהיה-לי עבד, ואתם, עלו לשלום אל-

אביכם. } ס { יח ויצא אליו יהודה, ויאמר בי אדני, ודבר נא עבדך דבר באוני אדני, ואל-יחר אפה בעבדך: כי כמוך, כפרעה. יט אדני שאל, את-עבדך לאמר: היש-לכם אב, או-אח. כוונאמר, אל-אדני, יש-לנו אב וזון, וילד זקנים קטון; ואחיו מת, וינתר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו. כא ותאמר, אל-עבדך, הורדהו, אלי; ואשימה עיני, עליו. כב ונאמר, אל-אדני, לא-יוכל הנער, לעזב את-אביו: ועזב את-אביו, ומת. כג ותאמר, אל-עבדך, אם-לא ירד אחיכם הקטן, אתכם--לא תספון, לראות פני. כד ויהי פי עלינו, אל-עבדך אבי; ונגד-לו--את, דברי אדני. כה ויאמר, אבינו: שבו, ושברו-לנו מעט-אכל. כו ונאמר, לא נוכל לרדת: אם-יש אחינו הקטן אתנו, וירדנו--כי-לא נוכל לראות פני האיש, ואחיו הקטן איננו אתנו. כז ויאמר עבדך אבי, אלינו: אתם ידעתם, פי שנים ילדה-לי אשתי. כח ויצא האחד, מאתי, ואמר, אך טרף טרף; ולא ראיתיו, עד-הנה. כט וילקחם גם-את-זה מעם פני, וקרהו אסון--והורדתם את-שיבתי ברעה, שאלה. ל ועתה, כבאי אל-עבדך אבי, והנער, איננו אתנו; ונפשו, קשוורה בנפשו. לא והנה, פראותו פי-אין הנער--ומת; והורידו עבדך את-שיבת עבדך אבינו, בגגון--שאלה. לב פי עבדך ערב את-הנער, מעם אבי לאמר: אם-לא אביאנו אליה, וקטאתי לאבי כל-הימים. לג ועתה, ישב-נא עבדך תחת הנער--עבד, לאדני; והנער, יעל עם-אחיו. לד פי-איה אעלה אל-אבי, והנער איננו אתי: פן אראה ברע, אשר ימצא את-אבי. א ולא-יכל יוסף להתאפק, לכל הנצבים עליו, ויקרא, הוציאו כל-איש מעלי; ולא-עמד איש אתו, בהתנדע יוסף אל-אחיו. ב ויתן את-קלו, בכי; וישמעו מצרים, וישמע בית פרעה. ג ויאמר יוסף אל-אחיו אני יוסף, העוד אבי חי; ולא-יכלו אחיו לענות אתו, כי נבהלו מפניו. ד ויאמר יוסף אל-אחיו גשו-נא אלי, ויגשו; ויאמר, אני יוסף אחיכם, אשר-מכרתם אתי, מצרימה. ה ועתה אל-תעצבו, ואל-יחר בעיניכם, כי-מכרתם אתי, הנה: פי למחיה, שלחני אלהים לפניכם. ו כי-זה שנתים הרעב, בקרב הארץ; ועוד חמש שנים, אשר אין-חריש וקציר. ז וישלחני אלהים לפניכם, לשום לכם שארית בארץ, ולהחיות לכם, לפליטה גדלה. ח ועתה, לא-אתם שלחתם אתי הנה, פי האלהים; וישמיני לאב לפרעה, וילאדון לכל-ביתו, ומשל, בכל-ארץ מצרים. ט מהרו, ועלו אל-אבי, ואמרתם אליו כה אמר בנה יוסף, שמני אלהים לאדון לכל-מצרים; רדה אלי, אל-תעמד. י וישבת בארץ-גשן, והיית קרוב אלי--אתה, ובניה ובני בניה; וצאנה וברכה, וכל-אשר-לה. יא וכלפלתי אתך שם, פי-עוד חמש שנים רעב: פן-תגרש אתה ובייתך, וכל-אשר-לה. יב והנה עיניכם ראות, ועיני בנימי: כי-פי, המדבר אליכם. יג והגדתם לאבי, את-פל-כבודי במצרים, ואת, כל-אשר ראיתם; ומהרתם והורדתם את-אבי, הנה. יד ויפל על-צווארי בנימן-אחיו, ויבך; ובנימן--בכה, על-צוואריו. טו וינשק לכל-אחיו, ויבך עליהם; ואחרי כן, דברו אחיו אתו. טז והקל נשמע, בית פרעה לאמר, באו, אחי יוסף; ויטיב בעיני פרעה, ובעיני עבדך. יז ויאמר פרעה אל-יוסף, אמר אל-אחיה זאת עשו: טענו, את-בעיניכם, ולכו-באו, ארצה פנעו. יח וקחו את-אביכם ואת-בתיכם, ובאו אלי; ואתנה לכם, את-טוב ארץ מצרים, ואכלו, את-חלב הארץ. יט ואתה צויתך, זאת עשו: קחו-לכם מארץ מצרים עגלות, לטפכם ולנשיכם, ונשאתם את-אביכם, ובאתם. כ ועיניכם, אל-תחס על-פליכם: כי-טוב כל-ארץ מצרים, לכם הוא. כא ויעשו-כן בני ישראל, ויתן להם יוסף עגלות על-פי פרעה; ויתן להם צדה, לדרך. כב לכלם נתן לאיש, חלפות שמלת; ולבנימן נתן שלש מאות כסף, וחמש חלפות שמלת. כג וילאביו שלח פזאת, עשרה חמרים, נשאים, משוב מצרים; ועשר אתנת נשאת בר ולקם ומזון, לאביו--לדרך. כד וישלח את-אחיו, וילכו; ויאמר אליהם, אל-תרגזו בדרך. כה ויעלו, ממצרים; ויבאו ארץ פנעו, אל-יעקב אביהם. כו ויגדו לו לאמר, עוד יוסף חי, וכי-הוא משל, בכל-ארץ מצרים; ויפג לבו, פי לא-האמין להם. כז וידברו אליו, את-כל-דברי יוסף אשר דבר אליהם, וירא את-העגלות, אשר-שלח יוסף לשאת אתו; ותחי, רוח יעקב אביהם. כח ויאמר, ישראל, רב עוד-יוסף בני, חי; אלקה ואראנו, בטרים אמות.

22. בראשית רבה (וילנא) פרשה צב.

"נטל יוסף מנה שלו ונתנה לבנימין, נטלה אסנת מנה שלו ונתנה לבנימין. לכך נאמר 'ותרב משאת בנימין'"

23. בראשית מח

א ויהי, אחרי הדברים האלה, ויאמר ליוסף, הנה אביה חלה; ויקח את-שני בניו, עמו--את-מנשה, ואת-אפרים. ב ויגד ליעקב--ויאמר, הנה בנה יוסף בא אליה; ויתחזק, וישאל, וישב, על-המטה. ג ויאמר יעקב אל-יוסף, אל שדי נראה-אלי בלזו בארץ פנעו; ויברך, אתי. ד ויאמר אלי, הנני מפרך והרבייתך, ונתתיה, לקהל עמים; ונתתי את-הארץ הזאת, לזרעך אחרך--אחוזת עולם. ה ועתה שני-בניה הנולדים לה בארץ מצרים, עד-באי אליה מצרימה--לי-הם: אפרים, ומנשה--

כְּרֹאבוֹן וְשִׁמְעוֹן, יְהוֹ-לִי. ו. וּמִוֹלְדֹתָהּ אֲשֶׁר-הוֹלְדֹתָ אֶחְרֵיהֶם, לָךְ יְהוֹי; עַל שֵׁם אֶחְיָהֶם יִקְרָאוּ, בְּנֵי-לֵתָם. ז. וְאֲנִי בְּבֹאִי מִפְּדוֹן, מִתָּה עָלַי רַחֵם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּדֶרֶךְ, בְּעוֹד כְּבָרְת-אֶרֶץ, לְבֵא אֶפְרָתָה; וְאֶקְבְּרָהָ שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת, הוּא בֵּית לָחֶם. ח. וַיָּרָא יִשְׂרָאֵל, אֶת-בְּנֵי יוֹסֵף; וַיֹּאמֶר, מִי-אֵלֶּה. ט. וַיֹּאמֶר יוֹסֵף, אֶל-אֲבִיו, בְּנֵי הֵם, אֲשֶׁר-נָתַן-לִי אֱלֹהִים בְּנֵה; וַיֹּאמֶר, קַח-סָבִיב אֵלַי וְאֶבְרַכְכֶם.

24. אוצר המדרשים (אייזנשטיין) עמוד רכב.

"מי הגיד לו (שאביו חולה)? אסנת אשתו, שמשעה שירד אביו יעקב למצרים, היתה משמשת אותו, וכיון שראתה אותו חולה מיד שלחה ואמרה ליוסף"

25. מדרש הגדול, ירושלים, תש"ז, בראשית מח, א.

"אסנת אמרה לו: כך שמעתי, שכל המקבל ברכה מפי צדיק כאילו קיבלה מפי השכינה, קח בניך כדי שיברככם"

26. רבנו בחיי בראשית מא, מה.

... "והוא שאמר לאביו "בני הם אשר נתן לי אלהים בזה" הראה לו הכתב הזה.

27. תרגום יונתן, בראשית מח, ט

"ואמר יוסף לאביו בניי הינן דיהב לי מימרא דיי כדין כתבא דעליה נסיבית ית אסנת ברת דינה ברתך לאינתו (בני הם שנתן לי בדבר ד' כזה הכתב שעליה: שא את אסנת בת דינה לאשה) ואמר קרבינון כדון לותי ואיבריכינון."

28. תרגום יונתן, מובא ע"י רש"י בראשית מח, ט.

"מן מאן אתילידו לך אילין"? (ממי נולדו לך אלה). רק אחרי תשובת יוסף "בני הם אשר נתן לי אלוקים בזה" - בזה הכתב שנשאה אסנת על צוארה בו כתוב היה 'שא אותה לאשה' - מוכן יעקב לברככם: "קחם נא אלי ואברככם".

29. שכל טוב (בובר) בראשית פרק מח

"ויאמר יוסף אל אביו בני הם' וכשרים כמותי, אשר אין בהם פגם. 'אשר נתן לי אלהים' בהיתר ניתנו לי, מאת הקב"ה, ... שהרי לכך נאמר אשר נתן לי אלהים, שבהיתר נולדו לו מאסנת בת פוטיפרע... כיון ששמע יעקב כך שמח שנתן גדולה לראוין לה, ויאמר 'קחם נא אלי ואברככם' כדרך שהאב מברך את בניו, שכך אמרתי לך כבר: 'אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי

30. פסיקתא רבתי (איש שלום) פרשה ג

... "שהביא את אסנת ... לפני אביו, ואמר לו: אבא, בבקשה ממך, אפילו בשביל הצדקת הזו, אמר לו [יעקב]: "קחם נא אלי ואברככם", הביאם אצלו, התחיל מגפפן ומנשקן ושמח בהם..."

31. ילקוט שמעוני וישב רמז קמו.

"אמר לה [הקב"ה]: חייך, הואיל ואת לומדת עליו [על יוסף] זכות, שבטים שאני מעמיד ממנו, על ידך הם באים.."

32. פסיקתא רבתי (איש שלום) פרשה ג

"אסנת הצדקת הזו"

